

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoCsp/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118209583
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3118209583.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a Mgr. Ivany Šlesarovej v spore žalobcu: Obec Skalka nad Váhom, so sídlom Skala 103, Skalka nad Váhom, IČO: 00 311 961, právne zastúpeného: JUDr. Martin Bartko, advokát so sídlom Piaristická 6667, Trenčín, IČO: 42 021 626 a JUDr. Silvia Bartková, advokátka so sídlom Piaristická 6667, Trenčín, IČO: 42 284 643 proti žalovaným: 1/ V. U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. T. D. XXX, G. T. D., 2/ N. U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. T. D. XXX, G. T. D., obaja žalovaní právne zastúpení: JUDr. Andrej Opet, advokát so sídlom Hroznová 2318, Trenčín, IČO: 42 143 454, o zaplatenie 1.525,52 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 17Csp/152/2018-91 zo dňa 17. septembra 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1/ a 2/ sa **p r i z n á v a** spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovaným 1/, 2/ domáhal zaplatenia 1.525,52 Eur s príslušenstvom a žalovaným 1/, 2/ priznal spoločne a nerozdielne proti žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobca v žalobe, ktorú podal na súde prvej inštancie dňa 23.10.2018, dôvodil tým, že v období rokov 2014 až 2017 vykonal vývoz splaškových vôd z kanalizácie C. a náklady na tento vývoz vyúčtoval vlastníkom dotknutých nehnuteľností, teda aj žalovaným 1/, 2/ ako vlastníkom rodinného domu súp. č. XXX postaveného na parc. č. XXX/XX zapísaného na

LV č. XXX pre k.ú. G. T. D., Obec G. nad D., pričom vo vyúčtovaní nákladov listom zo dňa 20.03.2018 žalovaným 1/, 2/ podrobne vysvetlil, z akých údajov vychádzal pri výpočte nákladov a akým spôsobom dospel k výslednej sume 1.525,52 Eur. Keďže žalovaní neuhradili náklady na vývoz splaškových vôd z kanalizácie, hoci on, žalobca ich reálne vynaložil, uplatnil si svoj nárok z titulu vydania bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Obč. zák.

1.2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaní 1/, 2/ boli napojení na tzv. kanalizáciu žalobcu, že splašky do tejto kanalizácie vypúšťali a nič za to neplatili, a že žalobca splašky vyviezol po rozhodnutí príslušného okresného úradu. Spornou však bola skutočnosť, či a na základe akej konkrétnej skutkovej podstaty sa žalovaní na úkor žalobcu bezdôvodne obohatili.

1.3. Z vykonaného dokazovania prvoinštančný súd zistil, že žalovaní sú obyvatelia obce G. nad D., teda obyvatelia žalobcu. Zároveň sú vlastníkami rodinného domu so súp. č. XXX v katastrálnom území G. T. D.. Ide o ulicu, na ktorej sa nachádza spolu 10 rodinných domov. Rodinný dom žalovaných bol postavený žalovanými a žalobca vydal na stavbu domu stavebné povolenie a následne aj kolaudačné rozhodnutie dňa 04.05.2007. Podľa kolaudačného rozhodnutia žalobcu stavba obsahuje aj kanalizačnú prípojku a je napojená na inžinierske siete žalobcu. Pozemok, na ktorom žalovaní postavili svoj dom, bol kúpený od žalobcu na základe kúpnej zmluvy zo dňa 27.08.2004, pričom v tom čase sa v kúpnej zmluve konštatuje aj prislúšnosť pozemku, vrátane prípojky kanalizácie. Od februára 2014 do decembra 2016 žalobca vyvážal odpadovú vodu z kanalizácie (žumpy) v časti C., do ktorej boli napojení aj žalovaní, pričom celkovo za tieto vývozy zaplatil žalobca sumu 12.444,08 eur. Podľa jeho vyjadrenia išlo o asi 6 vývozov mesačne, podľa potreby. Okresný úrad Trenčín vydal dňa 09.04.2015 Rozhodnutie Č: OU-TN-OSZP3-2015/007837-005 TPJ. Z tohto rozhodnutia vyplynulo, že ním uvedený okresný úrad uložil žalobcovi ako stavebníkovi stavby „Kanalizácia na pozemku a pozemku p. č. XXX, XXX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/X v k.ú. G. T. D.“: zabezpečiť likvidáciu splaškových odpadových vôd z tejto kanalizácie vhodným spôsobom a predložiť návrh konkrétneho riešenia likvidácie odpadových vôd z dlhodobého hľadiska (napr. vybudovaním čistiarne odpadových vôd, akumuláciou v kapacitne postačujúcej žumpke, likvidáciou odpadových vôd individuálne, v žumpách pri jednotlivých rodinných domoch ...), nakoľko odkladom výkonu rozhodnutia by mohlo dôjsť k znečisteniu, alebo ohrozeniu podzemných vôd. V tomto rozhodnutí sa v jeho odôvodnení konštatuje okrem iného aj to, že Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie vykonal dňa 05.12.2014 štátny vodoochranný dozor u stavebníka, ktorým je obec G. nad D., v súlade s § 66 vodného zákona a zákonom o kontrole v štátnej správe, na stavbe kanalizácie. Vykonanie štátneho vodoochranného dozoru vyplynulo zo šetrenia podnetu V.. D. N., G. T. D. XXX zo dňa 18.06.2014, ktorý upozornil Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie na vypúšťanie odpadových vôd z 9 rodinných domov na ulici T. v G. T. D. do nedokončenej kanalizácie. Vykonaným dozorom boli zistené nedostatky, preto okresný úrad zahájil dňa 25.02.2015 konanie vo veci uloženia nápravných opatrení podľa § 66 ods. 5 vodného zákona stavebníkovi, obci G. nad D.. Konanie sa uskutočnilo dňa 18.03.2015. Vykonaným štátnym vodoochranným dohľadom sa zistilo, že obec G. nad D. užíva stavbu kanalizácie bez stavebného a kolaudačného povolenia. V obci nie je vybudovaná čistiareň odpadových vôd a teda ani nie je možné kanalizáciu dodatočne povoliť a užívať. Na kanalizáciu je napojených minimálne 9 rodinných domov nového stavebného obvodu k. ú. G. T. D., ktoré boli napájané postupne v rokoch 2003-2009. Do 14.02.2014 neboli splaškové odpadové vody z kanalizácie vyvážané. Kanalizácia, nie je zabezpečená proti úniku odpadových vôd, nie je vodotesne ukončená, ani nie je zaústená do čistiarne odpadových vôd s primeraným čistením, resp. vodotesnou žumpou, teda dochádza k ohrozeniu akosti podzemných vôd. Okresný úrad Trenčín vydal dňa 09.11.2015 Rozhodnutie Č: OU-TN-OSZP3-2015/012756-012 TPJ, ktorým uložil žalobcovi pokutu 8.000 eur za spáchaný správny delikt - užívanie časti stavby verejnej kanalizácie, od roku 2006 po súčasnosť bez kolaudačného povolenia. V tomto rozhodnutí sa v jeho odôvodnení konštatuje okrem iného aj to, že dôkazom toho, že obec je vlastníkom stavby, je prehlásenie starostu obce vyplývajúce z predchádzajúcich šetrení a zápisníc z týchto šetrení, predložený zápis o odovzdaní a prevzatí časti stavby zo dňa 30.09.2003 i záznamy zo stavebného denníka. Celková dĺžka kanalizácie zistená odborným odhadom počas obhliadky je 450 m. Starosta obce, p. Z. R. potvrdil, že na kanalizáciu je napojených 9 rodinných domov nového stavebného obvodu k. ú. G. T. D.. Na kanalizáciu boli domy napájané podľa vyjadrenia starostu obce postupne od roku 2003 až 2009. Kanalizácia nie je ukončená čistiarnou odpadových vôd, žumpou ani vodotesne zabezpečená. Protokol zo štátneho vodoochranného dozoru bol odsúhlasený a podpísaný starostom obce dňa 17.12.2014, zároveň boli uložené vedúcemu kontrolovaného subjektu tam uvedené opatrenia. Opatrenia týkajúce sa zabezpečenia likvidácie splaškových odpadových vôd vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne rovnaká úroveň ochrany vôd ako pri odvádzaní týchto vôd verejnou kanalizáciou, neboli Obcou G. nad D. prijaté. Ďalej sa v rozhodnutí konštatuje, že Obec G. nad D. užíva kanalizáciu od roku 2006 bez kolaudačného povolenia, bez zabezpečenia primeraného čistenia odpadových vôd, alebo zabezpečenia jej vodotesnosti, čo bolo správnym orgánom jednoznačne zistené počas šetrenia podnetu dňa 08.07.2014 a pri štátnom vodoochrannom dohľade 05.12.2014 preukázané. Stavba bola zrealizovaná bez stavebného povolenia. Starosta obce sa k užívaniu kanalizácie na konaní priznal, rodinný dom V.. N. bol na kanalizáciu napojený s jeho súhlasom. Dôkazom tohto, že stavba je užívaná, sú okrem iného predložené doklady o vývoze odpadových vôd z kanalizácie zo dňa 14.02.2014, 07.04.2014, 08.05.2014, 30.05.2014. Na ústnom pojednávaní dňa 08.07.2014 starosta obce uviedol,

že do termínu 11.07.2014 zabezpečí kanalizáciu tak, aby bola vodotesná zazátkuje a odpadové vody akumulované v kanalizácii bude pravidelne vyvážať. Ku dňu prerokovania správneho deliktu 05.11.2015 doklad o vodotesnosti kanalizácie nepredložil, toto opatrenie nesplnil. Musíme konštatovať, že bol ohrozený verejný záujem

z hľadiska ochrany životného prostredia a zdravia osôb. Tento stav pretrváva. Pri ukladaní sankčného postihu orgán štátnej vodnej správy prihliadal na skutočnosti za akých bol správny delikt spáchaný. Správny orgán vzal do úvahy, že rodinné domy boli napájané na kanalizáciu s vedomím i súhlasom starostu obce, ktorý zároveň zastupoval i stavebný úrad. Toto konanie bolo účelové a neuvážené. Kanalizácia účelovo odvádza len odpadové vody z nového stavebného obvodu i napriek skutočnosti, že je vedená husto osídleným, zastavaným územím obce. Tento stav pretrváva od roku 2006, rodinné domy nového stavebného obvodu boli postupne na kanalizáciu napájané, kolaudované do roku 2009. Stavebník o tejto skutočnosti vedel, neprijal potrebné opatrenia. Vedel, že kanalizácia nie je skolaudovaná, odpadové vody odvádzané kanalizáciou nemajú zabezpečené primerané čistenie. Konanie stavebníka

a zároveň stavebného úradu bolo nelogické a bez opory v zákone. Týmto neuváženým konaním boli ohrození obyvatelia ostatnej časti obce. Obec G. nad D. svojim prístupom k riešeniu danej situácie a odstráneniu zistených nedostatkov nebola orgánu štátnej vodnej správy nápomocná, nereagovala na výzvu vykonať štátny stavebný dohľad na stavbách jednotlivých rodinných domov. Doklady potrebné k posúdeniu riešenej veci požadované orgánom štátnej vodnej správy predkladala na opakované výzvy, čím sťažovala priebeh jednotlivých konaní, a tým sa predlžovalo riešenie problému.

1.4. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení veci vychádzal z ustanovení § 3 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 454, § 100 ods. 1, 2 a § 107 ods. 1, 2 Obč. zák. a dospel k záveru o nedôvodnosti žalobou uplatneného nároku, keď predovšetkým nemal za preukázanú existenciu vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných a okrem toho žalobcom uplatnené právo označil za rozporné s dobrými mravmi a so zásadou, že z protiprávneho konania nemôže vziť právo. Stotožnil sa s obranou žalovaných, že v správnom konaní bola žalobcovi uložená povinnosť zlikvidovať a odvieť splašky z kanalizácie v jeho vlastníctve, takže sa nemôže jednať o plnenie za žalovaných. Ak teda túto povinnosť mal žalobca, nie je zrejmé, na základe akej konkrétnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia sa mali žalovaní bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu. Na doplnenie súd uvádza, že stavba „kanalizácie“, ktorá je vo svojej podstate žumpou, patrí žalobcovi a on zodpovedá za jej stav a vyprázdňovanie. Teda ak ju vyprázdňoval, a to aj bez ohľadu na správnym orgánom uloženú povinnosť, vyprázdňoval vlastnú žumpu a nie žumpu žalovaných. Ak od žalovaných nepožadoval žiadne plnenie za odvádzanie ich splaškov, je to jeho slobodné rozhodnutie, resp. to nasvedčuje pravdivosti tvrdenia žalovaných, že so žalobcom boli takto dohodnutí. Nejedná sa tak o plnenie za žalovaných. Uvedenému záveru o tom, že žalobca za žalovaných neuhrádzal žiadne výdavky, ktoré by mali znášať žalovaní, a že od žalovaných nepožadoval za odvádzanie odpadových vôd žiadne plnenia, svedčí aj samotná tá skutočnosť, že až do problému so splaškami (teda do februára 2014) žalovaní za odvádzanie splaškov zo svojej domácnosti žalobcovi nič neplatili. Je tak potom nepresvedčivá a aj v rozpore so skutočnosťou argumentácia žalobcu, že nie je možné, aby žalovaní neplatili za vývoz splaškovej kanalizácie žiadne „poplatky“. Rozpor s dobrými mravmi súd prvej inštancie vzhliadol v tom, že žalobca vytvoril svojim vlastným konaním protiprávny stav, ktorého výsledkom bolo dokonca znečistenie a ohrozenie podzemných vôd, nakoľko práve žalobca vybudoval a užíval stavbu tzv. „kanalizácie“ bez stavebného a kolaudačného povolenia, pričom ide o subjekt, ktorý je aj stavebným úradom a ktorý vydal kolaudačné rozhodnutia

k minimálne 9 rodinným domom, ktoré odvádzali odpadové vody do takto vybudovanej „čiernej stavby“ tzv. „kanalizácie“. Až do 14.02.2014 neboli splaškové odpadové vody z tejto tzv. „kanalizácie“ vyvážané, pričom táto kanalizácia nebola zabezpečená proti úniku odpadových vôd, nebola vodotesne ukončená, ani zaústená do čistiarne odpadových vôd

s primeraným čistením, resp. vodotesnou žumpou. Bol teda ohrozený verejný záujem

z hľadiska ochrany životného prostredia a zdravia osôb, čo skonštatoval orgán štátnej vodnej správy. Takisto žalobcovi v správnom konaní v odôvodnení svojho rozhodnutia vytkol, že opatrenia týkajúce sa zabezpečenia likvidácie splaškových odpadových vôd vhodným spôsobom, ktorým sa dosiahne rovnaká úroveň ochrany vôd ako pri odvádzaní týchto vôd verejnou kanalizáciou, neboli prijaté. Ku dňu prerokovania správneho deliktu, teda

k 05.11.2015, doklad o vodotesnosti kanalizácie žalobca nepredložil, pričom uviedol, že tak spraví do termínu 11.07.2014. Správny orgán preto vyhodnotil konanie starostu žalobcu, keď boli domy napájané na kanalizáciu s jeho vedomím, ako účelové a neuvážené, pretože ten vedel, že kanalizácia nie

je skolaudovaná, odpadové vody odvádzané kanalizáciou nemajú zabezpečené primerané čistenie. Konanie stavebníka a zároveň stavebného úradu bolo vyhodnotené ako nelogické a bez opory v zákone. Týmto neuváženým konaním boli ohrození obyvatelia ostatnej časti obce. Súd prvej inštalácie poukázal na to, že ak žalobca za uvedenej situácie požaduje od žalovaných ako obyvateľov obce úhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho protiprávnym konaním, fakticky sa tak domáha od žalovaných poskytnutia peňažnej náhrady za sanovanie protiprávneho stavu ním vytvoreného, čo je podľa jeho názoru neprípustné. Za pochybnú označil aj samotnú výšku tvrdeného bezdôvodného obohatenia, lebo žalobca hodnoverne nekvantifikoval množstvo splaškov odvedených do jeho žumpy konkrétne žalovanými 1/, 2/, pričom do „kanalizácie“ bolo pripojených minimálne 10 ďalších domácností. Súd prvej inštalácie zdôraznil, že ak samotný žalobca vytvoril stav, že nie je merateľné množstvo vypúšťaných splaškov jednotlivými domácnosťami do jeho žumpy (žalobca ako stavebný úrad vydal kolaudačné rozhodnutie k postaveným nehnuteľnostiam

a ako predávajúci pozemkov pod domami vytvoril kanalizačnú prípojku na prevádzanom pozemku žalovaných), táto okolnosť musí ísť na jeho ťarchu. Okrem toho výška žalovanej sumy by neobstála ani s prihliadnutím na skutočnosť, že celková dĺžka kanalizácie zistená odborným odhadom počas obhliadky orgánom štátnej ochrany vôd je 450 m, a ulica, na ktorej bývajú žalobcovia, tvorí pritom iba menšiu časť tejto dĺžky kanalizácie, pričom z dlhšej časti vedie cez iné husto zastavané územie obce. Za neopodstatnenú označil tiež argumentáciu žalobcu o povinnosti žalovaných 1/, 2/ pripojiť ich nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu a za tým účelom uzatvoriť písomnú zmluvu o pripojení, nakoľko stavba tzv. „kanalizácie“ nebola riadnou verejnou kanalizáciou v zmysle zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, ale išlo o čiernu stavbu. Z dôvodu neexistencie uplatneného práva sa potom už podrobne nezaoberal vznesenou námietkou premlčania, uviedol len, že časť žalovanej sumy by vzhľadom na dátum vykonania platieb za vývoz odpadových vôd a dátum podania žaloby bola premlčaná. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP a plným úspechom žalovaných 1/, 2/ v spore.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštalácie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h) CSP. Napadnutý rozsudok označil za nesprávny, založený na nesprávnych skutkových zisteniach a nesprávnom právnom posúdení veci. Predovšetkým vytkol prvoinštančnému súdu, že nevykonal ním navrhovaný výsluch štatutárneho zástupcu žalobcu, ktorý bol prítomný na pojednávaní dňa 17.09.2019 a žiadal o osobné vyjadrenie k veci. V súlade s čl. 13 CSP a § 195 CSP a najmä v súlade s čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má účastník konania právo sa k veci osobne vyjadriť, najmä má právo osobne reagovať na tvrdenia prednesené druhou stranou, zvlášť pokiaľ majú byť v konaní vzaté do úvahy ako dôkaz skutkového stavu. Štatutárny zástupca žalobcu opakovane žiadal o možnosť vyjadriť sa k žalovaným tvrdeným skutočnostiam, čo mu však procesným postupom zo strany súdu nebolo umožnené. Žalobca má za to, že takýmto postupom bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces a žiada, aby bol v konaní vypočutý a mohol sa osobne vyjadriť

k okolnostiam vzniku a existencie jeho nároku na náhradu nákladov, žalovanými tvrdeným prísľubom, dĺžke kanalizácie a množstvu domov, ktoré do nej vypúšťali splašky, pokiaľ si súd prvej inštalácie tieto tvrdenia osvojil ako skutkové zistenia a východzie body pre právne posúdenie veci. Okrem toho súd prvej inštalácie nevypočul ani navrhovaného svedka, ktorý osobne kanalizáciu vyvážal a dokáže sa presne vyjadriť, za akých okolností sa tak dialo. Takýmto postupom súdu prvej inštalácie bolo nepochybne porušené právo žalobcu na spravodlivý proces. Súd prvej inštalácie pritom v bode 8. rozsudku správne konštatoval nesporné okolnosti v konaní, a to, že žalovaní boli napojení na kanalizáciu žalobcu, že splašky do nej vypúšťali a že za to nič neplatili. Takisto je nesporné, že obec (žalobca) splašky vyviezla po rozhodnutí Okresného úradu Trenčín. Za daného nesporného skutkového

a právneho stavu je potom zamietnutie žaloby pre žalobcu nepochopiteľným a minimálne predčasným rozhodnutím, keď v konaní bolo preukázané, že žalobca bol vlastníkom kanalizácie, ktorá sa po tzv. zablendovaní mohla využívať ako žumpa. Žalovaní bez akéhokoľvek právneho titulu vypúšťali do tejto "žumpy" svoje splašky a nútili tým žalobcu, ako vlastníka žumpy, tento stav sanovať nákladným vývozom tejto žumpy. V danom prípade je podľa názoru žalobcu úplne nepodstatné, že sa malo jednáť v tejto dobe o "čiernu stavbu". Ani táto skutočnosť nezabránila žalovaným v tom, aby pokračovali vo vypúšťaní splaškov do tejto, podľa nich čiernej, stavby, a tým opakovane nútili žalobcu vyvážať túto žumpu, aby zabránil jej vytekaniu a hradil tomu zodpovedajúce náklady. To, že štátny orgán nariadil

v konečnom dôsledku žalobcovi ako vlastníkovi stavby likvidovať splašky nachádzajúce sa na tejto stavbe a zabrániť tak ich unikaniu z tejto stavby do okolia, samo o sebe neznamená, že žalovaní mohli bez akýchokoľvek nákladov a právneho titulu zadarmo vylievať svoje splašky do tejto stavby. V tomto smere

absolútne neobstojí argumentácia súdu prvej inštancie v tom smere, že žalobca zavinil daný stav, a preto nemá právo na náhradu nákladov za vývoz týchto splaškov z jeho stavby. Žalovaní nemali čo bez dohody so žalobcom vypúšťať splašky do jeho stavby. Hoci za likvidáciu odpadov na svojej nehnuteľnosti zodpovedá vlastník tejto nehnuteľnosti, neznamená to, že vlastník nemá právo voči pôvodcovi tohto odpadu na náhradu nákladov, ktorá mu tým vznikla. Záver súd prvej inštancie o zamietnutí žaloby za daného nesporného stavu je preto minimálne predčasný a bez vypočutia starostu žalobcu aj nezákonný. Nie je daný žiadny zákonný dôvod na to, aby obec bola nútená znášať náklady na likvidáciu odpadov, ktoré bez dohody s obcou jej obyvatelia umiestňujú na obecnom majetku. Okrem toho, podľa právnej úpravy pre vedenej zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v spojení so zákonom č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch

a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii

v sieťových odvetviach platí, že za splaškovú vodu a jej likvidáciu zodpovedá jej producent. Tento je zároveň povinný uzatvoriť zmluvu o pripojení sa na verejnú kanalizáciu alebo je povinný predložiť povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami (viď napr. § 23 od. 2 zák. č. 442/2002 Z. z. a § 25 ods. 3 písm. a) zák. č. 442/2002 Z. z.). V opačnom prípade sa dopúšťa neoprávneného vypúšťaní

a odpadových vôd. Žalovaní tak neoprávnené vypúšťali odpadové vody do žumpy žalobcu, s čím žalobcovi vznikli dodatočné náklady, a teda základ nároku žalobcu na náhradu takto vzniknutých nákladov je nepochybne daný. Vzhľadom na súdom prvej inštancie nevykonané, ale žalobcom navrhnuté dokazovanie, sú ostatné úvahy súdu prvej inštancie o primeranosti alebo neprimeranosti účtovaných nákladov absolútne predčasné. Žalobca zdôraznil, že žiadal v konaní vypočuť ako svedka osobu, ktorá osobne vykonávala vývoz tejto žumpy, ktorá účtovala náklady za vývoz žumpy a vie sa teda zodpovedne vyjadriť k ich primeranosti, ako aj k tomu, kto bol alebo nebol napojený na túto kanalizáciu. Súdom prvej inštancie však takýto dôkaz nevykonal, napriek tomu, že svoje závery oprel o tvrdenia žalovaných, ktoré žalovaní ničím nepreukázali (napr. o dĺžke kanalizácie pred ich domami, údajnom napojení iných domov a pod.). Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaní 1/, 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Uviedli, že súdom prvej inštancie náležite vysvetlil dôvody svojho zamietajúceho rozhodnutia v odsekoch 13.1 až 13.8 odôvodnenia rozsudku. K tvrdeniu žalobcu, že postupom prvoinštančného súdu, ktorý nevyočul štatutárneho zástupcu žalobcu a ním navrhnutého svedka, došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, žalovaní 1/, 2/ uviedli, že len súd rozhoduje o tom, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná, takže prípadné nevykonanie navrhnutého dôkazu nie je samo o sebe porušením práva na spravodlivý proces, resp. odňatím možnosti konať pred súdom. Poukázali tiež na skutočnosť, že žalobca bol v spore právne zastúpený advokátom, preto prostredníctvom neho mal uviesť všetky relevantné skutkové tvrdenia, ktoré považoval za potrebné. Ak tak neurobil, ale urobiť tak mohol, nie je to dôvodom na výsluch strany v spore. Podľa názoru žalovaných ani výsluch štatutárneho zástupcu a ani výsluch navrhnutého svedka nemal vzhľadom na charakter sporu význam pre rozhodnutie vo veci. Žalovaní nesúhlasili ani s ďalšími tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní. Poukázali na to, na základe rozhodnutia Okresného úradu Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie zo dňa 09.04.2015 bola jasne a jednoznačne uložená povinnosť zabezpečiť likvidáciu splaškových vôd žalobcovi, a nie žalovaným, a to z jeho nepovolenej stavby. Pokiaľ žalobca tvrdí, že oni vypúšťali splašky bez právneho titulu do „kanalizácie“ - nepovolenej stavby, či dokonca vypúšťaním splaškov mali nútiť žalobcu k ich nákladnému vývozu, žalovaní uviedli, že je nutné hľadať príčinu tohto stavu v minulosti. Na základe kúpnej zmluvy zo dňa 27.08.2004 kúpili od žalobcu pozemok, parcelu registra „C“ č XXX/XX orná pôda o výmere 1101 m², ktorej príslušenstvom mali byť aj prípojky vody, plynu, električky a kanalizácie. Predmetný pozemok kúpili teda s vedomím, že na pozemok sú dovedené prípojky uvedené v kúpnej zmluve. Tomu zodpovedala i kúpna cena za pozemok. Pre úplnosť kanalizačnou prípojkou sa v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy rozumel úsek potrubia, ktorým sa odvádzajú odpadové vody z pozemku alebo miesta vyústenia vnútorných kanalizačných rozvodov objektu alebo stavby až po zaústenie do verejnej kanalizácie. Teda žalovaní legitímne očakávali, že na pozemok, ktorý kupujú, sú „dotiahnuté“ prípojky, vrátane kanalizačnej. Toto ich presvedčenie bolo utvrdené vydaným kolaudačným rozhodnutím zo dňa 04.05.2007, ktorým bolo povolené užívanie ich rodinného domu. Je zarážajúce, že žalobca vydal kolaudačné rozhodnutie a uviedol v ňom, že rodinný dom je napojený na kanalizačnú prípojkou, hoci vedel, že verejná kanalizácia v tejto časti v podstate neexistuje. Teleso, resp. stavba, do ktorej boli napojení žalovaní, nebola kanalizáciou v zmysle zákona

č. 442/2002 Z. z., bola nepovolenou stavbou, z ktorej vytekali splašky do okolia, ako to konštatoval Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie. Uvedené napokon viedlo k tomu, že žalobcovi bola uložená peňažná pokuta a tiež povinnosť splašky likvidovať. Ak by žalobca riadne vybudoval kanalizáciu, túto riadne skolaudoval a táto by mala charakter kanalizácie tak, ako to predpokladá zákon č. 442/2002 Z. z., k takému niečomu by nedošlo, žalovaní by riadne mali uzatvorenú zmluvu o pripojení (tak ako to vykonali nedávno) a riadne by platili poplatky v zmysle zmluvy. Žalovaným ani nie je zrejmé, akú zmluvu by mali mať so žalobcom uzatvorenú, ktorá by upravovala poplatky za odvod splaškov do nepovolenej stavby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti označili za absurdné tvrdenia žalobcu o tom, že oni ho nútili vyvážať splašky. Je nesporné, že bol to žalobca, kto vydal kolaudačné rozhodnutie, teda povolenie užívať rodinný dom, v ktorom je uvedené, že rodinný dom je napojený na kanalizačnú prípojku, a teda je zabezpečený odvod splaškov z rodinného domu a bol to práve žalobca, kto predal žalovaným pozemok, ktorého príslušenstvom mala byť i kanalizačná prípojka. Uvedený stav teda zavínal podľa nich jednoznačne žalobca. Žalovaní preto odmietli argumentáciu a interpretáciu uvedených zákonov tak, ako to prezentuje žalobca. Namietli, že by splaškové vody odvádzali v danom čase (2014-2017) do verejnej kanalizácie tak, ako ju definuje zákon č. 442/2002 Z. z. v § 2 ods. b) uvedeného zákona pretože v Obci G. nad D., v časti C. neexistovala verejná kanalizácia, pričom poukázali na Rozhodnutie Okresného úradu Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie zo dňa 09.04.2015

a Rozhodnutie Okresného úradu Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie zo dňa 09.11.2015, z ktorých celkom jednoznačne vyplýva, že uvedená stavba „kanalizácie“ je nepovolenou stavbou, bez ukončenia čistiarene odpadových vôd, resp. žumpou a nebola vodotesne zabezpečená. Stavba tzv. kanalizácie teda neplní účel, ktorý zákon č. 442/2002

Z. z. predpokladá u verejnej kanalizácie, t. z. odvádzanie odpadových vôd a prípadne ich čistenie tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu životného prostredia. Nemožno preto v tomto prípade uvažovať o verejnej kanalizácii podľa zákona č. 442/2002 Z. z. Pretože u žalobcu nebola v rokoch 2014 až 2017 verejná kanalizácia, nemožno na uvedený stav aplikovať ustanovenia zákona č. 442/2002 Z. z., na ktorý odkazuje žalobca, napr. § 23, § 25 uvedeného zákona. Žalovaní 1/, 2/ preto žiadali napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

4. Žalobca na vyjadrenie žalovaných, ktoré mu bolo prostredníctvom právneho zástupcu doručené dňa 26.11.2019, písomne nereagoval.

5. Odvolací súd vec preskúmal podľa § 380 CSP v rozsahu odvolania podaného žalobcom a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené a že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. O odvolaní žalobcu rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, pretože vo veci nebolo potrebné zopakovať dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem.

6. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán sporu, dôkazy vyhodnotil správne, v súlade so zásadami uvedenými v § 191 CSP, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil riadne a v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti uvádza odvolací súd nasledovné.

7. Odvolací súd posúdením vyjadrení strán sporu v odvolacom konaní ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie zistil, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými podstatnými tvrdeniami strán prednesenými v konaní, a preto nie je dôvod na postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 3 prvá veta CSP. V tomto smere je nevyhnutné poukázať na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

8. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci

a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

9. Odvolací súd skúmal splnenie procesných podmienok a postup súdu prvej inštancie v tom smere, či jeho postupom nebolo znemožnené strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a či prípadná existencia nesprávneho procesného postupu ako nedostatku súdu prvej inštancie nemohla byť napravená v konaní pred odvolacím súdom. Vada konania vymedzená v § 389 ods. 1 písm. b) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

10. Z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie skutkové a právne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie. Pri posudzovaní vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie je nevyhnutné len zdôrazniť okolnosti podstatné a rozhodné, ktoré súvisia s odvolacími dôvodmi. Tento postup krajského súdu ako odvolacieho je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 350/09 zo dňa 08. októbra 2009, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 170/05, v zmysle ktorého pokiaľ v odvolacom konaní dôjde k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, tak odvolací súd sa v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

11. Za podstatné odvolacie námietky odvolací súd považoval námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávneho procesného postupu prvoinštančného súdu spočívajúceho v tom, že štatutárnemu zástupcovi žalobcu neumožnil k veci osobne sa vyjadriť a reagovať na tvrdenia protistrany. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, keď nevypočul štatutárneho zástupcu žalobcu a navrhnutých svedkov, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je vnútorne rozporné, keď súd prvej inštancie najskôr ako nespornú okolnosť konštatoval

(v odseku 8. odôvodnenia), že žalovaní boli napojení na kanalizáciu žalobcu, že splašky do nej vypúšťali a že žalobca splašky po rozhodnutí Okresného úradu Trenčín vyviezol, a následne žalobu zamietol dôvodiac tým, že žalobca zaviniel daný stav a preto nemá právo na náhradu nákladov za vývoz týchto splaškov z jeho stavby. Žalobca argumentoval tým, že žalovaní nemali čo bez dohody s ním vypúšťať splašky do jeho stavby, a ak tak robili, sú povinní nahradiť mu náklady vzniknuté s vývozom týchto splaškov.

12. Odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu ako nedôvodné. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie musí obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane, a právnymi závermi na strane druhej. Súd by mal vo svojej argumentácii dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Zároveň platí, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia bezpochyby neznamená povinnosť súdu zaoberať sa vo svojom odôvodnení všetkými skutočnosťami tvrdenými stranami sporu, ale len zásadnými pre rozhodnutie vo veci. Odvolací súd konštatuje, že všetky uvedené zákonné náležitosti napadnutý rozsudok spĺňa.

13. Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní o nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zistenia, že žalobca vybudoval a užíval stavbu tzv. „kanalizácie“ bez stavebného a kolaudačného rozhodnutia a následne sám ako stavebný úrad vydal kolaudačné rozhodnutia k viacerým rodinným domom vrátane rodinného domu žalovaných 1/, 2/, ktoré boli napojené na tzv.

„kanalizáciu“ žalobcu a odvádzali do nej splašky. Uvedené zistenia a skutočnosť, že žalobca, za ktorého konal jeho štatutárny zástupca - starosta Z. R., umožnil odvádzanie odpadových vôd z rodinných domov skolaudovaných vrátane kanalizačnej prípojky do kanalizácie vybudovanej bez stavebného a kolaudačného povolenia, teda do tzv. „čiernej stavby“, nepochybne vyplynuli z rozhodnutia Okresného úradu Trenčín č. OU-TN-OSZP3-2015/012756-012TPJ, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta 8.000 Eur za spáchaný správny delikt - užívanie časti stavby verejnej kanalizácie od roku 2006 po súčasnosť bez kolaudačného povolenia.

14. Medzi stranami nebol spor o tom, že by žalovaní 1/, 2/ spochybňovali napojenie na tzv. „kanalizáciu“ žalobcu a vypúšťanie odpadových vôd z ich rodinného domu do nej, alebo že by spochybňovali okolnosti týkajúce sa vývozu splaškov z uvedenej tzv. „kanalizácie“ žalobcom na jeho účet po tom, čo Okresný úrad Trenčín vydal dňa 09.04.2015 rozhodnutie

č. OU-TN-OSZP3-2015/007837-005 TPJ, ktorým bola žalobcovi ako stavebníkovi stavby „kanalizácie“ vybudovanej bez stavebného a kolaudačného povolenia uložená povinnosť zabezpečiť likvidáciu splaškových vôd z tejto kanalizácie a predložiť návrh konkrétneho riešenia likvidácie odpadových vôd z dlhodobého hľadiska. Pokiaľ teda žalobca vytýkal súdu prvej inštancie, že nevykonal ním navrhnutý dôkaz výsluchom jeho štatutárneho zástupcu - starostu obce Z. R. k okolnostiam vzniku a existencie nároku žalobcu na náhradu nákladov za odvoz splaškov a výsluchom svedka - osoby, ktoré vývoz splaškov realizovala a v tomto vzhľadom porušenie jeho práva na spravodlivý proces, odvolací súd vyhodnotil tento odvolací dôvod uplatnený žalobcom ako neopodstatnený. Z odvolacích tvrdení žalobcu totiž nevyplývali žiadne relevantné skutočnosti vo vzťahu k posúdeniu stavby „kanalizácie“ žalobcu, napojenia rodinných domov na túto nepovolenú stavbu, vypúšťania odpadových vôd do nej, jej vývozu na základe rozhodnutia príslušného úradu a úhrady za jej vývoz. Tieto skutočnosti, ako to konštatoval aj súd prvej inštancie, totiž medzi stranami neboli sporné. Ak teda prvoinštančný súd na pojednávaní konanom dňa 17.09.2019 rozhodol, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (čo vyplýva zo zápisnice o pojednávaní) a za potrebné nepovažoval vypočúť štatutárneho zástupcu obce a svedka realizujúceho vývoz žumpy, jeho postup bol plne v súlade s ust. § 195 ods. 1 CSP a nedošlo ním k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

15. Súd prvej inštancie totiž založil svoje rozhodnutie predovšetkým na konštatovaní, že na strane žalovaných nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451

ods. 1, 2 a § 454 Obč. zák., lebo povinnosť zlikvidovať a odviezť odpadové vody mal žalobca z „kanalizácie“ v jeho vlastníctve, a teda ak ju vyprázdňoval, vyprázdňoval vlastnú kanalizáciu, pričom tvrdeniu žalovaných 1/, 2/ o tom, že na bezodplatnom vypúšťaní splaškov z ich rodinného domu prostredníctvom kanalizačnej prípojky do kanalizácie žalobcu boli dohodnutí, nasvedčuje skutočnosť, že až do februára 2014 žalovaní žalobcovi za odvoz splaškov neplatili a žalobca od nich žiadne plnenie za to obdobie nepožadoval. Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru o rozpore uplatneného práva s dobrými mravmi, keď konštatoval, že protiprávneho konania žalobcu spočívajúceho vo výstavbe nepovolenej a neskolaudovanej kanalizácie, jej užívaní a vydaní kolaudačných rozhodnutí k rodinným domom napojeným na túto „čiernu stavbu“, nemôže vzísť právo žalobcu na úhradu nákladov za takého užívanie nepovolenej „čiernej stavby“ kanalizácie.

16. Odvolací súd zhodne so záverom prvoinštančného súdu zastáva názor, že z protiprávneho konania nemôže vzísť právo, a teda ak samotný žalobca vytvoril stav, keď rodinné domy (vrátane rodinného domu žalovaných 1/, 2/) boli napájané na kanalizáciu, ktorá nebola skolaudovaná a tieto rodinné domy žalobca v pozícii stavebného úradu následne skolaudoval vrátane kanalizačných prípojok (bez vybudovania vlastných žúmp) - logicky bez možnosti uzatvorenia zmlúv o pripojení nehnuteľnosti žalovaných na verejnú kanalizáciu v zmysle zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách (keďže zmluvy o pripojení k „čiernej stavbe“ nebolo možné uzatvoriť), nemožno žalovaným uložiť povinnosť podieľať sa na úhrade nákladov, ktoré žalobcovi vznikli s jeho súhlasom, v dôsledku jeho vedomého a najmä protiprávneho konania. Vzhľadom na správnosť záveru prvoinštančného súdu o neexistencii vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných odvolací súd už neskúmal správnosť samotnej výšky tvrdeného bezdôvodného obohatenia, ani prípadné premlčanie tohto nároku, resp. jeho časti.

17. Odvolací súd konštatuje, že rozsudok prvoinštančného súdu je vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu. Žalobca v odvolaní proti napadnutému rozsudku neuviedol žiadne také

skutočnosti, ktoré by neprezentoval v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu.

18. Odvolací súd z dôvodov vyššie uvedených potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/, 2/ priznal proti žalobcovi spoločne a nerozdielne nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % vzhľadom na plný úspech žalovaných v odvolacom konaní.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).